

عنوان مقاله:

تحلیل نسبت هندسه با ساختار بصری نقاشی، رزم کیخسرو و افراسیاب (نسخه شاهنامه بایسنقری ۸۳۳ ق)

محل انتشار:

مجله هنرهای صناعی خراسان بزرگ، دوره 1، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

رضا پورزرین - دانشجوی دکتری پژوهش هنر، دانشکده پژوهش های عالی هنر و کارآفرینی، دانشگاه هنر اصفهان.

اصغر جوانی - استاد، دانشکده هنرهای تجسمی و کاربردی، دانشگاه هنر اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

نسبت میان هندسه و نقاشی ایرانی موضوعی است که بر پایه مطالعه نقوش هندسی در علم ریاضیات و پیوند آن با قوانین بصری صورت می پذیرد. در حقیقت ما در نقاشی ایرانی شاهد زبان تصویری ویژه ای هستیم که از تعامل میان فرم و محتوا شکل گرفته است؛ و برحسب روابط و تناسبات هندسی و از طریق محاسبه سازمان یافته است، از اینرو آشکار ساختن ساختار پنهان هندسی در نقاشی ایرانی و بررسی نسبت آن در ترکیب عناصر بصری در نقاشی رزم کیخسرو و افراسیاب موضوعی است که این پژوهش سعی دارد به شناسایی آن بپردازد. این مقاله به دنبال پاسخگویی به این پرسش است که دلایله های پنهان نقاشی رزم کیخسرو و افراسیاب نسبت هندسه با ساختار بصری چگونه ایجاد شده است؟ روش تحقیق در این مقاله توصیفی-تحلیلی و با فنون جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای و اسنادی است. حاصل تطبیق و نتیجه بررسی ها نشان می دهد که ۱- هنرمند در نقاشی رزم کیخسرو و افراسیاب سازمانی دقیقاً محاسبه شده از عناصر هندسی و نظامی از روابط خطی و فرمی را کشف کرده است و آن را بر اساس مبانی تصویری و تجسمی عرضه می دارد. ۲- با کاهش عناصر تجسمی به شکل های هرچه بنیادی تر (دایره، مثلث، مربع، پنج ضلعی) و نزدیک کردن این اشکال به خلوص هندسی، و چند رنگ اصلی روی سطح تصویر، عناصر ناب ساختاری معماری فضا را بازسازی می کند. ۳- نقاش در جانیابی عناصر سازنده اثر از فن خط کشی سنتی و تناسبات ریاضی و روابط عددی استفاده کرده است.

کلمات کلیدی:

هندسه، نقاشی ایرانی، نقاشی رزم کیخسرو و افراسیاب، ساختار بصری، تناسب اعداد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030479>

